

Zápis z jednání pracovní skupiny Moderní didaktické formy vedoucí k rozvoji klíčových kompetencí, konaného dne 6.3.2025 v Nepomuku

Datum konání: 6.3.2025; 16,00 - 18,00 hodin

Místo konání: Volnočasové centrum Fénix, Nepomuk

Přítomni: Kateřina Kohoutová, Kristýna Ptáčková, Denisa Pojerová, František Hrubý, Pavlína Jandošová, Kateřina Růžičková, Barbora Kiss

Omluveni: Jaromíra Regentová, Jana Vopalecká, Věra Šlajerová, Lenka Karasová, Hana Skalová

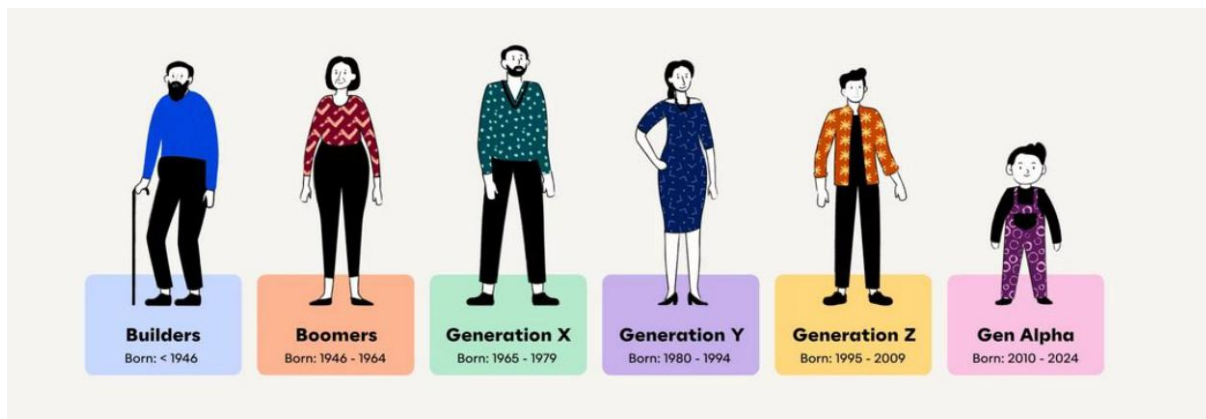
Program jednání:

1. Úvod a zahájení
2. Seznámení s výsledky ročního výzkumu „Generace alfa – cesty k porozumění a podpoře jejího potenciálu“
3. Doporučení pro pracovní skupinu: Moderní didaktické formy vedoucí k rozvoji klíčových kompetencí a činností základních škol
4. Různé
5. Závěr

1. Úvod a zahájení

Jednání bylo zahájeno Pavlínou Jandošovou. Ta představila Barboru Kiss z Asociace neformálního vzdělávání, přivítala všechny přítomné a představila program jednání.

2. Seznámení s výsledky ročního výzkumu „Generace alfa – cesty k porozumění a podpoře jejího potenciálu“

Barbora Kiss prezentovala výsledky ročního výzkumu zaměřeného na Generaci alfa. Ve své prezentaci shrnula klíčové poznatky a členy pracovní skupiny zapojila do několika praktických aktivit, díky kterým si členové PS lépe uvědomili, že každou generaci ovlivňuje něco jiného:

Členové pracovní skupiny se rozdělili do skupin a přiřazovali obrázky k jednotlivým generacím. V průběhu aktivity se bavili o tom, jaká je charakteristika pro jednotlivé generace.

V další aktivitě se členové pracovních skupin ve skupinách věnovali další praktické aktivitě a společně se zamýšleli, co je ovlivnilo v době jejich dětství v následujících oblastech:

- volného času (co jste dělali, kde jste si hráli, jaký byl váš “rajón” atd.)
- ve vztazích/přátelství (kde jste se seznamovali, co bylo pro vás v přátelství důležité, jak jste strávili společný čas...)
- v oblasti vzdělávání (jak jste se učili, co jste používali za pomůcky, kde jste hledali informace)
- výchovy/rodičovství (jaký styl výchovy měli vaši rodiče, co jste mohli rozhodovat...)
- technologií

Zjištění ročního výzkumu projektu YouthPulse (Na pulsu mládeže), který si kladl otázky, jak lépe porozumět přicházející generaci alfa a pomoci jim plně rozvinout jejich potenciál:

- **Nároky na rodiče a rodičovství se mění** (partnerský přístup; experimentují; různorodost ve výchově do které vstupují technologie/vzdělávání; větší zapojení otců ve výchově; rodiče hledají hranice)
- **Sebeúcta, sebeláska a sebezvědomí** (žádné emoce nejsou zakázané; současné děti jsou citlivější a vnímají své hranice; jsou otevřenější - zvyklí přijímat různé identity, kultury a názory)
- **Projekt Moje radostné a úspěšné dítě** (zajištění šťastného a spokojeného dětství, podpora úspěchu, výběr školy, “překroužkování”)
- **Přílišná ochrana** (bezpečí dětí - především města - škola, kroužky; vyšší věk prvorodiček, IVF; delší rodičovská; rodič je vždy na dosah)
- **Helikoptérova ochrana** (AirTagy, sdílení polohy GPS; důvěra v dítě a svět se mění; doma nemůže bez dozoru dál než na dvorek)
- **Škola. Jak vybrat tu správnou?** (vzdělávání - pro rodiče klíčové téma; státní ZŠ jako loterie/alternativa také; potřeba proměnit tradiční školu; výběr podmíněn fin. situací v rodině; preferují partnerský přístup školy- vztahy, partnerský přístup, výkon, sociální kontakty)

- **Phone dilemma** (rodiče = pravidla kdy dostávají děti telefon/ jaký? kdy se děti dokážou vyrovnat s obsahem, jako je násilí nebo pornografie? kontrola, bezpečí)
- **Online prostor** (dokážou fungovat v obou světech současně: online i offline; reality show v online prostoru ... never-ending story; šikana, ghosting, být neustále ve střehu; dávají přednost vztahům offline než online)
- **Phone dilemma II.** (status - tlak vrstevníků; spojení s komunitou, propojení s kamarády; nástroj pro učení se, tutoriály, aplikace; závislost, roztříštěná pozornost a spánková deprivace)
- **Navazování vztahů je složitější** (děti nadále upřednostňují kontakty a přátele z reálného života; základ přátelství je důvěra a loajalita (nevyzradit tajemství, nepomlouvat); důraz na množství kamarádů; co děti od přátelství očekávají? nemám čas na kamarády)

Pozitivně o generaci alfa:

- učí rychle novým věcem
- učí se v online prostoru - DIY, jazyky
- ovládají angličtinu v relativně útlém věku
- umí argumentovat a nebojí se sdělit svůj názor
- umí ovládat technologie lépe než učitel
- díky partnerskému přístupu rodičů ve výchově dítěte o věcech v rodině více rozhoduje a učí se tak za svá rozhodnutí nést odpovědnost

3. Doporučení pro pracovní skupinu: Moderní didaktické formy vedoucí k rozvoji klíčových kompetencí a činností základních škol

Na základě výstupů výzkumu o Generaci alfa byla navržena následující doporučení pro zavedení moderních didaktických forem do základních škol:

● Využití rychlosti učení a adaptace dětí

Vzdělávací program by měl obsahovat dynamické a interaktivní metody výuky, které podporují rychlé osvojení nových znalostí a dovedností. Využívat krátké a intenzivní učební bloky zaměřené na konkrétní dovednosti nebo témata, aby byly přizpůsobeny tempu učení Generace alfa.

● Integrace online prostorů a metod DIY (Do It Yourself)

Přenést část výuky do online prostředí, například formou e-learningových platforem či interaktivních aplikací, které děti již přirozeně využívají k vlastnímu učení. Podporovat samostatnost a kreativitu žáků prostřednictvím projektové výuky nebo úkolů DIY, které umožní dětem objevovat, tvořit a aplikovat naučené věci v praxi.

- **Podpora jazykových kompetencí s důrazem na angličtinu**

Využívat angličtinu nejen jako předmět, ale také jako prostředek k učení dalších předmětů (např. CLIL – Content and Language Integrated Learning). Zavádět jazykovou výuku již od útlého věku, přičemž se opírat o digitální zdroje, videa, hry a další interaktivní metody.

- **Rozvoj argumentačních a komunikačních dovedností**

Zavádět metody výuky podporující kritické myšlení, diskusi a argumentaci (např. debaty, skupinové projekty, brainstorming). Vytvářet bezpečné prostředí, kde se žáci budou cítit povzbuzeni k vyjadřování svých názorů a kde budou vedeni k respektování různých pohledů.

- **Zapojení technologií do výuky**

Vybavit školy moderními technologiemi (tablety, interaktivní tabule, VR/AR nástroje) a zavést technologie jako běžnou součást výuky. Podporovat u učitelů průběžné vzdělávání v oblasti digitálních kompetencí, aby mohli držet krok s technickými dovednostmi žáků. Využívat technologie nejen jako nástroj, ale i jako prostředí pro kreativní výuku (např. programování, tvorba digitálního obsahu).

- **Rozvoj odpovědnosti a samostatnosti**

Zavádět participativní přístupy ve výuce, kde děti mohou spolurozhodovat například o tématech projektů nebo způsobu jejich zpracování. Podporovat týmovou spolupráci, při níž se žáci učí nést odpovědnost za své úkoly vůči celku. Pracovat s metodami řešení problémů, kdy žáci hledají vlastní cesty a nesou důsledky svých rozhodnutí.

- **Individuální přístup a partnerská práce s rodinou**

Vytvářet podmínky pro individuální přístup k potřebám a talentům jednotlivých žáků. Posilovat spolupráci mezi školou a rodinou, včetně zapojení rodičů do vzdělávacího procesu (např. sdílení technologií, podpora domácího vzdělávání). Průběžně komunikovat výsledky a pokrok žáků s rodiči, a tím budovat jejich důvěru a zájem o dění ve škole.

- **Praktické vzdělávání pro reálný život**

Vyučovat dovednosti, které jsou aplikovatelné v každodenním životě, jako finanční gramotnost, mediální gramotnost, kritická práce s informacemi nebo základní technické dovednosti. Zavádět projektovou výuku zaměřenou na skutečné problémy a situace, které podporují praktickou aplikaci získaných znalostí.

Zavedením těchto doporučení do praxe by se mohlo podpořit efektivní vzdělávání Generace alfa, rozvíjet jejich klíčové kompetence a připravit je na nároky budoucího světa.

4. Různé

Termín příštího setkání PS se uskuteční 14.5.2025 (14 - 16h), tématem společného setkání bude Přístup k traumatizovaným dětem ve škole. Setkáním provází Jiřina Ullmanová (Diakonie západ). Členům PS bude zaslán odkaz na kompletní výsledky výzkumu Generace alfa: cesty k porozumění a podpoře jejího potenciálu, prezentace ze setkání včetně hodnotícího dotazníku k setkání a plán implementačních aktivit pro období březen - červen 2025.

5. Závěr

Jednání bylo ukončeno v 18 h. Pavlína Jandošová poděkovala všem za účast a aktivní přístup.

V Nepomuku dne 10.3.2025

Zapsala: Pavlína Jandošová

Ověřil: František Hrubý